

погляд є чітко окресленим сигналом системи до глядача. Вчитель – лише функція, все «людське» людині-функції не притаманне. Або це «послання» від художника, яке пропустили представники системи. Тут його можна сприймати повідомлення щодо втомленості викладацьких кадрів. Зруйновану війною психіку частини освітян тощо. В руках у вчительки простий букет з ромашок. Це чіткий сигнал, що підкреслює важливість квітів на плакаті виключно як прояву уваги і пошани до вчительки. Їх ціна значення не має.

Список використаних джерел

1. Алиева Л. В., Филиппова Т.В. Женское лицо войны: образ женщины в плакатном искусстве периода Второй мировой войны. *Метаморфозы истории*. 2015. №6. С. 21-47
2. Бильшай В. Решение женского вопроса в СССР. Москва: Гос. изд-во полит. лит-ры, 1959.
3. Григорьева Г. Н. Советская власть и женское движение в СССР в 20-е гг. XX в.: автореф. дис. ... канд. истор. наук. Москва, 2004. 16 с.
4. Женщины в русском плакате = Women in Russian poster : [альбом] / авт. текста Нина Бабурина, Светлана Артамонова. Москва: Контакт-Культура, 2001. 143 с.
5. Лapidус Г. Равенство полов и советская социальная политика: постановка проблемы. *Women in Soviet Society*. Berkeley: University of California Press, 1978. P. 1–5.
6. Лук'яненко О. В. «Найближчі друзі партії»: колективи педагогічних вишів України в образах щодення 1920-х – першої половини 1960-х років: Монографія. Полтава: Видавництво «Сімон», 2019. 658 с.
7. Маркузе Г. Марксизм и феминизм Москва, 2008.
8. Хартманн Х. Несчастливый брак марксизма с феминизмом: путь к более прогрессивному союзу. Москва, 2016.
9. Штылева Л. В. Фактор пола в образовании: гендерный подход и анализ. Москва: ПЕР СЭ, 2008. 316 с.

Олександра Нестерук

студентка Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – доцент О. Лук'яненко)
(м. Полтава, Україна)

МАЛЯРСЬКА СПАДЩИНА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Тарас Григорович Шевченко є невід'ємною частиною української культури. З самого малечку всі ми чуємо про його постать. Для доказу цього можу навести приклад: дитячий садочок, заняття, тема комахи, хрущ - перше, що приходить в голову, так це рядки віршу Шевченка: «Садок вишневий коло хати, хрущі над вишнями гудуть...». Літературна спадщина митця облетіла усі куточки світу, а от малярська є менш відомою, але не менш цікавою.

Дослідивши думки деяких науковців варто зазначити, що образ Шевченка-художника вартий уваги і глибоких досліджень.

Постать Т. Шевченка вивчали з позиції ідеології (О. Лук'яненко), психології творчості (Н. Дронь), мистецтвознавства (М. Шкурка, А. Чернощоків). Погодимось з Н. Дронь, понад півтора століття українці намагалися усвідомити та оцінити мистецьку спадщину Тараса. Це справді багатогранна діяльність. Це портрети, пейзажі, архітектурні замальовки, малюнки днів в'язнів та солдатів [1]. Багато картин художника передано в музеї України, а деякі з його мистецьких досягнень нині знаходяться в Казахстані, Росії та інших країнах. Окрім цього, слід розрізняти окремих колекціонерів, які дуже зацікавлені у творчості українських геніїв, але це питання мало вивчене [2].

Як переконані Мужикова І. М. та Чернощоків А. Є., молодий шевченко був змушений шукати вчителя маючи лише саме бажання вчитися живопису. Коли він залишився сиротою, Тарас був змушений два роки носити воду та дрова у дяка як наймит, але він навчився добре читати. Була спроба вчитися у живописця Диякона в Лисянці, пізніше Тарасівці та Хлипнівці. Тарас не дуже цікавився роботою і любив малювати [3].

Як стверджує Л. Руденко, художні риси пензля Шевченка – це різноманітні творчі вирази, включаючи портрети, жанрову композицію, пейзажі, малюнки на Біблійну тему, історію та літературні сюжети, книжкові ілюстрації, і багато з них залишаються у формі ескізів. Важливою частиною творчої роботи Майстра є офорти. Загалом є понад 1200 різних видів творів мистецтва його авторства [4].

Як зауважує І. Колесник, плани щодо творчої діяльності Т. Шевченка описував у листі до родини Толстих, у піднесеному стані очікування свободи планував зайнятися гравіруванням, тому що художник сам себе вже не відчував [5].

Картина Тараса Шевченка «Катерина» – певне, найвідоміший витвір в українському мистецтві, а також найцінніша художня спадщина автора. Написаний студентом Імператорської академії мистецтв влітку 1842 року, витвір досі не розкриває всіх таємниць, властивих композиційним рисам, рисам характеру героїні, образним деталям, пейзажу, поєднанням кольорів і фарб [8].

Безперечно, геній митця уповні зрозуміти неможливо. Проте, крізь вивчення семантики його робіт можна наблизитись до світу його ідей, які вели його упродовж неординарного життя.

Список використаних джерел

1. Дронь Н. В. У передчутті натхнення (автопортрети Тараса Шевченка: зв'язок художньої та поетичної творчості). *Психологія і суспільство*. 2014. Спецвипуск. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/15564/1/94-96.pdf>